

Pälkäneen kunnan lausunto palvelutoiminnan tavoitteista ja rahoituksesta vuoden 2022 talousarvioon sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä yhteistoiminta-alueella

109/00.04.01/2021

KH 15.06.2021 § 145

Kangasalan kaupunki pyytää 28.5.2021 saapuneella sähköpostiviestillä Pälkäneen kunnalta lausuntoa sosiaali- ja terveystalouden vuoden 2022 talousarvioon palvelutoiminnan tavoitteista ja rahoituksesta Pälkäneen kunnan sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämiseen yhteistoiminta-alueella. Yhteistoiminta-alueen sopimuksen perusteella Pälkäneen kunnalle tulee varata tilaisuus esityksen tekemiseen palvelutoiminnan tavoitteista ja rahoituksesta talousarvion ja taloussuunnitelman valmisteluvaiheessa. Kangasalan sosiaali- ja terveyslautakunnan on annettava sopimuskunnalle tiedoksi esitys talousarvioksi ja taloussuunnitelmaksi vuosittain 15.9. mennessä.

Vuoden 2020 talousarviossa Kangasalan yhteistoiminta-alueella järjestettäviin palveluihin oli varattu 15 047 522 euroa. Kokonaistoteuma oli kuitenkin 129 716 euroa suurempi eli 15 177 238 euroa. Kustannukset ylittyivät 0,9 % talousarvioon nähden.

Pälkäneen kunnanhallitus antoi 30.6.2020 lausunnon yhteistoiminta-alueen talousarvioesityksen 2021 valmisteluun. Lausunnossa edellytettiin talousarvion määrärahojen säilyttämistä vuoden 2020 talousarvion kustannustasolla. Kunnanhallituksen antaman kehyksen puitteissa Pälkäneen yhteistoiminta-alueen talousarvioon ei olisi ollut mahdollista sisällyttää palkkaratkaisun (2,59 %) aiheuttamaa palkkojen korotusvaikutusta. Lisäksi palveluiden ostoihin vuodelle 2021 varattu määräraha ei olisi riittänyt kattamaan talousarvion valmisteluhetkellä tiedossa olevaa kysyntää. Näistä tekijöistä johtuen kunnanvaltuusto päätti lopulta vuoden 2021 talousarviossa yhteistoiminta-alueen kustannuksiin varattavaksi 15 902 136 euroa eli n. 725 000 euroa enemmän kuin alunperin oli ollut tavoitteena. Tieto tästä talousarvion määrärahavarausten nostosta ei ollut kuitenkaan saavuttanut Kangasalan johtavia viranhaltijoita ja näin ollen siellä Kangasalla valmisteltiin talouden tasapainottamisen toimenpiteitä sote-palveluiden osalta, jotta budjetissa pysyminen olisi mahdollista. Tämän johdosta Pälkäneen palveluissa on tehty ratkaisuja mm. lääkäriresursointiin sekä ikäihmisten päiväkeskustointiaan alkuvuoden 2021 aikana.

Kuluvan vuoden ensimmäisen osavuositarkastuksen talouden toteuman mukaan sosiaali- ja terveyspalveluiden kustannukset ovat toteutuneet osittain yli budjetoidun alkuvuoden 2021 aikana. Ilman sitä, että Pälkäneen määrärahavaraus olisi ollut alkuperäistä linjausta suurempi, olisivat kulut ylityksessä merkittävästi kuluvana vuonna. Lisäkustannuksia budjetoituun nähden on odotettavissa kaikista eniten tehostetun palveluasumisen ostopalveluihin. Lisäksi ylitystä on nähtävissä vanhus- ja vammaispalveluiden omaishoidon tuissa sekä sijaisperhehoidossa.

Kangasalla on arvioitu keskeisiä muutostekijöitä vuoden 2022 talousarvioon. Pälkäneen kunnan osalta on arvioitu seuraavia lisäyksiä ja vähennyksiä

siä toimintakuluihin ja toimintatuottoihin vuodelle 2022:

- kunta-alan palkkaratkaisut + 2,7 %, n. 300 000 €
- lisäyksenä yksi hoiva-avustaja, 35 000 €
- vanhuspalveluissa hoitotarvikkeiden lisäys 50 000 €, ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen lisäys 290 000 €, omaishoidon tuen lisäys 30 000 € sekä maksutulojen aleneminen 79 000 €
- terveyspalveluissa hoitotarvikkeiden lisäys 20 000 €, laboratoriotutkimusten lisäys 60 000 €, erikoissairaanhoidon lisäys 253 000 € (2,76 %) sekä maksutulojen aleneminen 60 000 €
- sosiaali- ja perhepalveluissa sijaisperhehoidon lisäys 50 000 € sekä omaishoidontuen lisäys 20 000 €.

Yhteistoiminta-alueen palveluiden osalta Pälkäneen yhteistoimintakorvausten kasvu on Kangasalan ennakkoinnin mukaan n. 700 000 euroa, mikä ei kokonaisuudessaan ole korotusta tämän vuoden talousarvioon. Lisäksi erikoissairaanhoidon kustannukset nousevat 253 000 euroa (2,76 %) tämän vuoden tasosta. Sosiaali- ja terveyspalveluiden kustannusten nousulla on merkittävä vaikutus Pälkäneen kunnan talousarvion tasapainoon. Pälkäneen kunta tiedostaa, että kustannusten kasvua on mahdotonta täysin hillitä henkilöstövaltaisissa palveluissa tämän vuoden ja mahdollisten tulevien palkkaratkaisujen sekä henkilöstömitoitusten vuoksi. Väestön ikääntymisen vaikutukset ovat selvästi myös nähtävissä vanhuspalveluiden kustannusten nousussa. Tärkeää on, että Pälkäneen kunta maksaa nimenomaan pälkäneläisille kohdistetuista palveluista ja että kaikki mahdolliset toimenpiteet, joilla kustannusten kasvua pyritään hillitsemään, harkitaan käytettäväksi kuitenkin niin, että peruspalvelut pystytään turvaamaan mahdollisimman hyvällä tasolla.

Pälkäneen kunta näkee, että yhteistoiminta-alueen palveluiden järjestämisessä tulee huomioida aiempaa paremmin yhteistoimintasopimuksen tavoitteet sopijakuntien vaikutusmahdollisuuksista, lähipalvelujen turvaamisesta sekä riittävän palvelutason ja palvelujen saannin turvaamisesta. Kuluvan vuoden aikana Pälkäneellä on kiinnitetty huomiota mm. kiireettömään hoitoon pääsemisen odotusaikoihin sekä kesän pitkiin sulkuaikoihin, jotka hankaloittavat palveluihin pääsemistä kunnan eri alueilla. Lisäksi toivotaan, että palvelurakenteeseen tai -verkkoon tehtäviä muutoksia suunniteltaessa, asiasta keskusteltaisiin hyvissä ajoin myös Pälkäneen kunnan edustajien kanssa ja muutoksia valmisteltaessa huomioitaisiin Kuntalain (410/2015) 22 §:n mukaisesti kuntalaisten osallistamis- ja vaikuttamismahdollisuudet.

Toimivalta

Pälkäneen kunnan hallintosääntö 25 § 3.

Valmistelu ja lisätiedot:

Pauliina Pikka, kunnanjohtaja

p. 040 573 6390, pauliina.pikka@palkane.fi

Markus Jaakkola, vt. talousjohtaja

p. 050 469 8477, markus.jaakkola@palkane.fi

Esitys

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus päättää

antaa yllä olevan lausunnon Kangasalan kaupungille huomioon otavaksi talousarvion 2022 sekä taloussuunnitelman 2023 - 2024 valmistelussa.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.